

Hotărârea CNCD cu privire la sancționarea reclamatei pentru neaplicarea fermă și neîntârziată a hotărârii Colegiului Director

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

HOTĂRÂREA din 18 august 2009

Dosar nr.: 222/2009

Petiția nr.: 5367/25.05.2009

Potent: F.A.E.

Reclamat: Administrația Națională a Îmbunătățirilor Funciare – Sucursala Teritorială Timiș – Mureș Inferior

Obiect: Sancționarea contravențională a reclamatei pentru neaplicarea fermă și neîntârziată a hotărârii Colegiului Director nr. 77/03.02.2009, în spiritul și litera ei.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

I.1.1. F.A.E.

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. Administrația Națională a Îmbunătățirilor Funciare – Sucursala Teritorială Timiș – Mureș Inferior

II. Obiectul sesizării

2.1. Potentul solicită sancționarea contravențională a reclamatei pentru neaplicarea fermă și neîntârziată a hotărârii Colegiului Director nr. 77/03.02.2009, în spiritul și litera ei.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Prin plângerea înregistrată cu nr. 5367/25.05.2009, petentul arată că este pensionar pe probleme de dizabilități și învederează că a sesizat Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la refuzul reclamatei de reîncadrare pe postul deținut anterior. Prin Hotărârea Colegiului nr. 77/03.02.2009 s-a constatat fapta de discriminare, s-a dispus sancțiunea contravențională a avertismentului și s-a recomandat reîncadrarea pe postul deținut. Potentul arată că reclamata i-a oferit alte posturi, contrar Hotărârii Colegiului nr. 77/03.02.2009, fără a da curs aplicării ferme și neîntârziată a acesteia, în spiritul și litera ei. Ținând seama de reaua-credința a reclamatei în aplicarea hotărârii CNCD, petentul solicită sancționarea contravențională cu amendă.

IV. Procedura de citare

4.1. În temeiul art. 20 alin. (4) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4.2. Prin adresa nr. 5462/27.05.2009 a fost citat petentul. Prin adresa nr. 5463/27.05.2009 a fost citată reclamata, prin reprezentant. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 30.06.2009.

4.3. La termen s-a prezentat petentul prin reprezentant ales, iar partea reclamată, prin consilier juridic. Părțile au depus înscrisuri la dosar.

4.4. Colegiul a acordat părților termen pentru concluzii scrise, la data de 28.07.2009. Prin adresa înregistrată cu nr. 7192/28.07.2009 petentul a comunicat note scrise, iar prin reprezentant reclamata a comunicat concluzii prin adresa înregistrată cu nr. 7127/23.07.2009.

V. Susținerile părților

Susținerile petentului

5.1.1. Petentul arată că este pensionat pe probleme de dizabilități și i-a fost refuzată reîncadrarea pe postul deținut anterior de către Administrația Națională a Îmbunătățirilor Funciare (A.N.I.F.) – Sucursala Teritorială Timiș – Mureș Inferior. În anul 2008 s-a adresat Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării pentru a sesiza atitudinea discriminatorie manifestată de către Administrația Națională a Îmbunătățirilor Funciare Timișoara față de persoana sa, iar CNCD, prin Hotărârea nr. 77/03.02.2009, s-a pronunțat în sensul că faptele sesizate constituie acte de discriminare, potrivit O.G. nr. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare.

5.1.2. Colegiul Director a sancționat cu avertisment A.N.I.F. RA Unitatea de Administrare Arad și a recomandat reîncadrarea petentului pe postul deținut anterior de către acesta, în conformitate cu prevederile legale. Petentul susține că hotărârea CNCD care îi era favorabilă nu a fost pusă în aplicare întocmai de către angajator, acesta dovedind rea-credință în demersurile efectuate, în ceea ce îl privește.

5.1.3. Petentul arată că reclamata a oferit alte posturi decât cel deținut anterior, însă el nu a refuzat posturile oferite, ci a cerut aplicarea Hotărârii nr. 77/03.02.2009 în spiritul și litera ei. Petentul afirmă că postul pe care l-a solicitat era vacant la momentul cererii sale, dar a fost ținut vacant întrucât conducătorul A.N.I.F. Arad dorea să îl ocupe ulterior, când nu ar mai fi deținut funcția de director. Petentul consideră că nu au fost respectate prevederile contractului colectiv de muncă atunci când i-au fost oferite posturile.

Susținerile reclamatei

5.2.1. Reclamata arată că susținerile petentului din sesizarea nr. 5367/25.05.2009 nu sunt conforme cu realitatea și denaturează în mod voit și conștient adevărul. Partea reclamată precizează faptul că, urmare primirii Hotărârii nr. 77/03.02.2009 a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, petentului i s-au oferit posturile vacante din cadrul Unității de Administrare Arad. Oferta de acordare a posturilor vacante s-a efectuat după ce, în prealabil, Sucursala Teritorială Timiș – Mureș Inferior a solicitat centralei A.N.I.F. RA București aprobarea ca petentul să poată fi încadrat, deoarece în anul 2008, cât și în anul 2009 A.N.I.F. RA București a interzis angajările.

5.2.2. Partea reclamată menționează că, la data la care i-a fost comunicată hotărârea CNCD menționată mai sus, postul solicitat de petent era ocupat de o persoană din cadrul Unității de Administrare Arad trecută pe acel post dintr-un post de conducere. Se arată că petentul poate fi angajat pe un post vacant din cadrul Unității de Administrare Arad, iar în fișa postului vor fi trecute condițiile de muncă din fișa de aptitudine dată de medicul de medicina muncii. Se arată că petentul va putea fi angajat pe o perioadă determinată, deoarece este pensionar pentru limită de vârstă. Petentului i s-au oferit trei posturi cu salarizare identică cu postul solicitat, dar acesta le-a refuzat în scris pe toate trei.

5.2.3. Reclamata precizează faptul că nici înainte ca petentul să fie pensionat pentru limită de vârstă, nici după anul 2001 când acesta s-a angajat cu contract individual de muncă pe durată determinată și a acumulat pensia cu salariul din anul 2001 până în anul 2007, nu a prezentat vreun act care să ateste calitatea de persoană cu handicap. Certificatul de încadrare în grad de handicap al petentului a fost prezentat părții reclamate după data încetării activității petentului, ca urmare a expirării contractului individual de muncă pe durată determinată.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul Director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul Director, analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, cuprins în *Capitolul I. Principii și definiții* al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în *Capitolul II. Dispoziții Speciale*, Secțiunea I-VI din Ordonanță.

6.5. Colegiul Director, analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naștere ori nu unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excludere, deosebire sau preferință și care circumstanțiat la situația petentului/ petentei (petenților/

petentelor), *ipso facto*, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoage sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.6. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

6.7. Din acest punct de vedere, sub aspectul incidenței art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul Director ia act de faptul că, în opinia petentului, discriminarea este rezultată urmare constatării faptelor de discriminare, prin Hotărârea nr. 77/03.02.2009. Petentul s-a adresat reclamatei cu cerere de angajare care a oferit 3 posturi pentru o perioadă determinată, solicitând un răspuns în acest sens. În aceste condiții, petentul a solicitat aplicarea fermă și neîntârziată a hotărârii CNCD, în spiritul și litera ei, considerând că reclamata dovedește rea credință în aplicarea Hotărârii nr. 77/03.02.2009.

6.8. Luând act de susținerile părților și înscrisurile depuse la dosar, Colegiul reține că prin hotărârea nr. 77/03.02.2009 s-a analizat plângerea petentului cu privire la refuzul anterior al reclamatei de a-l angaja și a reținut constatarea unei discriminări indirecte în sensul prevederilor art. 2 alin. (3) din O.G. nr. 137/2000, prin care s-au afectat drepturile petentului ca persoană cu dizabilități. Pentru a reține o asemenea faptă, Colegiul a constatat că justificarea invocată de reclamată în sensul neangajării nu întrunește condițiile stipulate în art. 2 alin. (3), respectiv nu se întrunesc elemente obiective și rezonabile necesare pentru atingerea unui scop legitim, iar mijloacele utilizate nu sunt proporționale cu scopul legitim urmărit. În raport de aceste împrejurări, la pct. 1 din dispozitivul hotărârii, Colegiul a constatat faptele sesizate ca fiind incidente prevederilor art. 2 alin. (3), art. 6 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000, republicată, la pct. 2 a dispus sancționarea cu avertisment contravențional a reclamatei, iar la pct. 3 a „recomandă(at) A.N.I.F. RA Unitatea de Administrare Arad reîncadrarea dlui F.A. pe postul deținut anterior, inspector de zona nr. 9, în conformitate cu prevederile legale”. Colegiul reține că hotărârea nr. 77/03.02.3009 nu a fost atacată de părți la instanța de contencios administrativ competentă.

6.9. Raportat la obiectul petiției și dispozitivul hotărârii în speță, Colegiul observă că fondul pretențiilor deduse soluționării în prezentul dosar este indisolubil legat de pct. 3 al dispozitivului hotărârii nr. 77/03.02.2009, de vreme ce, în opinia petentului, fapta imputată constă în împrejurarea că partea reclamată nu aplică ferm, în spiritul și litera ei, hotărârea în speță.

6.10. Fără a prejudicia faptele de discriminare constatate în hotărârea nr. 77/03.02.2009, Colegiul este de opinie că premisa analizei aspectelor din prezentul dosar trebuie să aibă în vedere natura juridică a pct. 3 din dispozitivul hotărârii. Or, este dincolo de orice dubiu că, în materia specifică a nediscriminării, Colegiul poate să

emită recomandări adresate instituțiilor publice sau private, persoanelor juridice sau fizice ce au un anumit rol, la un moment dat, relativ la principiul egalității de tratament.

Din acest punct de vedere, Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor în fața CNCD, publicată în M.Of. nr. 348 din 6 mai 2008, prevede în art. 79 că, prin hotărârea adoptată, Colegiul poate dispune includerea unei recomandări cu caracter de îndrumare, fără forță juridică obligatorie, în vederea preîntâmpinării încălcării principiului nediscriminării.

6.11. Instanțele de contencios administrativ chemate să statueze asupra legalității hotărârilor adoptate de Colegiul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării s-au pronunțat constant în sensul în care „recomandările Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării nu prezintă relevanță juridică, fiind vorba de îndrumări pentru instituțiile publice care au un interes legitim în implementarea principiului egalității de șanse” (a se vedea, spre exemplu, sentința civilă nr. 467/28.02.2006 a Curții de Apel București).

6.12. Astfel cum rezultă din procedura de soluționare a plângerilor, cât și din statuările instanțelor de judecată, natura juridică a recomandărilor CNCD este aceea de dispoziție de îndrumare, ceea ce presupune ideea unei conduite sau acțiuni pe care instituția o recomandă subiectului căruia se adresează. Or, aceste îndrumări nu se bucură de forță juridică obligatorie, și nici nu pot fi asimilate unor acte constitutive de drepturi.

6.13. Această constatare nu lipsește Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării de substanța sa, de vreme ce rolul Colegiului este acela de a soluționa sesizările privind fapte de discriminare și de a dispune măsuri specifice constatării existenței discriminării. În temeiul art. 20 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000, persoana interesată are la îndemână dreptul la o acțiune pentru constatarea și sancționarea unei fapte de discriminare. Inițierea acestui demers declanșează o procedură specială ce se finalizează prin adoptarea unui act administrativ-jurisdicțional ce poate constata și sancționa contravențional persoana care a săvârșit fapta de discriminare (a se vedea Curtea Constituțională, Decizia nr. 444 din 31 martie 2009, în același sens Decizia nr. 1096 din 15 octombrie 2008). Or, acest fapt s-a produs prin adoptarea hotărârii invocate în speța de față.

6.14. Împrejurarea că actul adoptat de Colegiul CNCD, în speță hotărârea nr. 77/03.02.2009, nu a fost atacat de părți la instanța de contencios administrativ, în condițiile prevăzute de art. 20 alin. (10) din O.G. nr. 137/2000, republicată, nu modifică natura juridică a pct. 3 din dispozitivul hotărârii. În acest context, în opinia Colegiului, într-adevăr, hotărârile Colegiului care nu sunt atacate în termenul de 15 zile constituie de drept titlu executoriu, însă această circumstanță de fapt vizează latura contravențională a faptelor constatate și în mod special sancționarea contravențională. Or, ipoteza prevăzută în alin. (10) al art. 20 din O.G. nr. 137/2000 concretizată în prezenta cauză, prin neatacarea hotărârii Colegiului, nu se poate răsfrânge *ipso iure* asupra unei dispoziții de îndrumare, care, prin natura sa, este lipsită de forță juridică obligatorie. Această împrejurare determină în consecință și imposibilitatea Cole-

giului de a se pronunța asupra unui aspect ce ține de neexecutarea unei recomandări cuprinse în dispozitivul hotărârii nr. 77/03.02.2009.

6.16. Trebuie precizat că nici acest aspect al cauzei nu prejudiciază persoana discriminată, de vreme ce legiuitorul, dincolo de posibilitatea declanșării unei proceduri administrativ-jurisdicționale, în temeiul art. 27 alin. (1) și alin. (2) ale O.G. nr. 137/2000, reglementează dreptul persoanei care se consideră discriminată de a formula, în fața instanței de judecată, o cerere pentru acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare discriminării sau anularea situației create prin discriminare, în termen de 3 ani de la data săvârșirii faptei sau de la data la care persoana interesată putea să ia cunoștință de săvârșirea ei (a se vedea Curtea Constituțională, Decizia nr. 1011 din 8 noiembrie 2007).

6.17. Astfel, dincolo de constatarea faptei de discriminare reținută în hotărârea nr. 77/03.02.2009, Colegiul este de opinie că aspectele sesizate în prezenta cauză exced atribuțiilor Colegiului CNCD, fiind corelative acordării unui remediu efectiv, atribut exclusiv al instanțelor de judecată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Fără a prejudicia aspectele reținute de Colegiu în hotărârea nr. 77/03.02.2009, aspectele sesizate nu intră sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000, republicată;
2. Clasarea dosarului;
3. Se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte;
4. O copie a hotărârii se va transmite părților F.A.E.; Administrația Națională a Îmbunătățirilor Funciare – Sucursala Teritorială Timiș
5. O copie a hotărârii se va transmite Administrației Naționale a Îmbunătățirilor Funciare R.A.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

VIII. Modalitatea de plată a amenzii (dacă este cazul)

Nu este cazul.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU – Membru

TRUINEA ROXANA PAULA – Membru